

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL BIRŽŲ RAJONO KRATIŠKIŲ MOKYKLOS-
DAUGIAFUNKCIO CENTRO
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

2019 m. birželio 21 d. Nr. K14-9

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
AUDITO REZULTATAI	6
1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų.....	6
2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų.....	7
3. Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.....	10
3.1 Dėl įstaigos valdymo.....	10
3.2. Dėl darbuotojų darbo užmokesčio.....	11
4. Dėl ilgalaikio materialiojo turto apskaitos.....	15
5. Dėl strateginio plano.....	17
6. Informacijos skelbimas įstaigos interneto svetainėje.....	17
7. Dėl inventorizacijos.....	17
8. Dėl paramos lėšų naudojimo.....	18
REKOMENDACIJOS	20
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	21

IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos planu¹ ir vykdant Savivaldybės kontrolierės 2018 m. gruodžio 17 d. pavedimą Nr. K7-9. Finansinį (teisėtumo) auditą (toliau – auditas) atliko Savivaldybės kontrolierė Žaneta Eriksonienė.

Audito tikslas – įvertinti Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Biržų rajono Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras, juridinio asmens kodas – 190544821, adresas – Londono g. 23 Kratiškių k., Širvėnos sen., Biržų r.

Audituojamu laikotarpiu Biržų rajono Kratiškių mokyklai-daugiafunkciam centrui vadovavo Deimantė Žalinkevičienė, vyriausiąja buhalterė iki 2018 m. lapkričio 14 d. dirbo Danguolė Lazdinienė, nuo 2018 m. gruodžio 4 d. – Jolanta Šležienė.

Biržų rajono Kratiškių mokykla-daugiafunkcis centras (toliau – Mokykla-daugiafunkcis centras) yra biudžetinė įstaiga, kurios pagrindinė veiklos sritis – švietimas.

Mokyklos-daugiafunkcio centro veiklos tikslas – tenkinti priskirtos vietovės įvairių interesų ir amžiaus grupių socialinius, edukacinius ir kultūrinius poreikius, užtikrinti ikimokyklinį ir priešmokyklinį, pradinį, pagrindinį ugdymą, neformalųjį švietimą ir laisvalaikio bei socialinių paslaugų organizavimą.

Audituojamas laikotarpis – 2018 metai.

Biržų rajono savivaldybės taryba 2018 m. balandžio 30 d. sprendimu² nusprendė pertvarkyti iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos struktūrą keičiant jos paskirtį iš pagrindinės mokyklos į mokyklą-daugiafunkcij centrą bei pakeitė Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos pavadinimą nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. į Biržų rajono Kratiškių mokyklą-daugiafunkcij centrą.

Šios ataskaitos duomenys bus panaudoti vertinant 2018 metų Biržų rajono savivaldybės Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis.

Ši audito ataskaita yra Biržų rajono savivaldybės tarybai pateiktų tvirtinti 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių išvadų dėl Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sudėtinė dalis.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų numatytiems tikslams bus pareikšta audito išvadoje.

Ataskaita teikiama Mokyklai-daugiafunkciam centrui. Apie audito rezultatus informuojamas Biržų rajono savivaldybės meras, Savivaldybės taryba, Savivaldybės administracijos direktorius.

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2018 spalio 15 d. įsakymas Nr. K2-11 „Dėl 2019 metų veiklos plano patvirtinimo“.

² Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T-89 „Dėl Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos struktūros pertvarkymo, pavadinimo pakeitimo ir Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro nuostatų patvirtinimo“.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 metų ataskaitų rinkiniai:
Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 duomenis;
- 2018 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti ataskaita 2018 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 1) pagal pajamų rūšis;
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2) atskirai pagal finansavimo šaltinius;
- biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius ataskaita (forma Nr. 3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita 2018 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 4);
- 2018 m. gruodžio 31 d. biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

2018 metais Mokykla-daugiafunkcis centras vykdė 2 programas (Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo ir Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimo)³, kurioms įgyvendinti rajono savivaldybės taryba skyrė³ 263,4 tūkst. Eur lėšų:

- valstybės biudžeto – 144,1 tūkst. Eur;
- savivaldybės biudžeto – 114,3 tūkst. Eur;
- įstaigų pajamos, skiriamos programoms finansuoti – 5,0 tūkst. Eur.

Mokykla-daugiafunkcis centras naudoja ir disponuoja jam nuosavybės teise priklausančią ir patikėjimo teise valdomą turtą, kurio ilgalaikio turto likutinė vertė 2018-12-31 – 79,9 tūkst. Eur.

Įstaiga per 2018 metus patyrė 262,7 tūkst. Eur kasinių išlaidų. Didžiausios išlaidos – 82,6 proc. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje.

Auditas atliktas siekiant užtikrinti, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojami teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų, sudarytų sandorių ir ūkinių įvykių.

Mokykloje-daugiafunkciame centre vertiname biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams 2018 metais. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos audito sritims, audito procedūras atlikome:

- finansinės veiklos srityje, vertindami:

- asignavimų planavimą 2018 metams;
- kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto sąmatų projektų rengimo ir vykdymo tvarkos;

- klausimus, susijusius su įsipareigojimais, jų teisėtumą.

- išlaidų/sąnaudų srityje vertindami:

- prekių, paslaugų, darbų pirkimą vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu;

– kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl darbo užmokesčio nustatymo, priskaičiavimo ir mokėjimo;

- kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl komunalinių paslaugų ir ryšių išlaidų teisėtumo;

– kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl išlaidų priskyrimo išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniams;

³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 20 d. sprendimas Nr. T-16 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

- turto srityje vertindami:
 - turto apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo teisingumą;
 - turto įsigijimo, gavimo, perdavimo, nurašymo teisėtumą;
 - turto teisinę registraciją;
 - turto, gauto patikėjimo teisę perdavimą, naudojimą ir kontrolę;
 - inventorizacijos atlikimą ir įsipareigojimų suderinimą;
- pajamų srityje vertindami:
 - pajamų už suteiktas paslaugas gavimą bei pervedimą į savivaldybės biudžetą;
 - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl pajamų gautų iš kitų biudžetinių įstaigų;
 - kaip laikomasi teisės aktų, kuriais reglamentuojamas prekių, paslaugų suteikimas;
 - kaip laikomasi Savivaldybės tarybos patvirtintų įkainių, už teikiamas paslaugas.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į jų pažeidimų poveikį ir aptarėme su audituojamu subjektu priežastis, kurios lėmė pažeidimus.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1,5 proc. visų skirtų asignavimų, tai sudaro 3,95 tūkst. Eur. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtinių klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 1,5 proc. Mokyklos-daugiafunkcio centro turto vertės, tai sudaro 1,49 tūkst. Eur. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ir kitos ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, buvo atliktos svarbiausių sričių (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, ilgalaikio turto, prekių ir paslaugų) audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detalios ir analitinės procedūros.

Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito⁴ reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinis tikslumas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašų, dokumentų, turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė).

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).“

AUDITO REZULTATAI

1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

Mokyklos-daugiafunkcio centro biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įmonių biudžetinę apskaitą. Finansų ministro įsakymu⁵ įstaiga rengia žemesniojo lygio metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį.

Audito metu išanalizavus Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitų (forma Nr. 2) asignavimus ir kasines išlaidas, nustatyta – patikslintas asignavimų planas pagal 2018-12-31 būklę yra 263,4 tūkst. Eur ir sutampa su tarybos sprendimais.

Mokėtinos sumos metų pabaigai 0,9 tūkst. Eur už prekes ir paslaugas.

Gautinų sumų Mokykla-daugiafunkcis centras turi 0,2 tūkst. Eur, kurių didžiausią dalį sudaro priskaičiuotos įmokos už išlaikymą švietimo įstaigoje.

1.1. Audito metu nustatyta, kad gauti ir panaudoti biudžeto asignavimai neišskirti pagal ekonominę klasifikaciją „2.7.3.1.1.1. Darbdavių socialinei paramai pinigais“⁶, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje, kurių Mokyklos-daugiafunkcio centro apskaitoje priskaičiuota buvo 525,79 Eur. Šia suma yra padidintas 2.1.1.1.1.1. Darbo užmokestis pinigais.

1.2. Mokykla-daugiafunkcis centras 2018 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje, formoje Nr. 1 Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaitoje nurodo, kad per 2018 m. gavo 4077,32 Eur pajamų. Biudžetinių įstaigų pajamos – pajamos, gautos vykdant Biudžetinių įstaigų nuostatuose nustatytą veiklą, ir pajamos iš veiklos, kuri pagal nuostatus nepriskirta prie pagrindinės veiklos (išskyrus valstybės rinkliavą ir žyminį mokestį). Biudžetinė įstaiga, gavusi turto naudojimo (nuompinigių) bei prekių, turto ir paslaugų pardavimo pajamų įplaukų ir kitų pajamų, privalo jas pervesti į savivaldybės biudžetą⁷. Nustatyta, kad didžioji dalis šių lėšų yra patalpų nuomininkų (t.y. Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos, Biržų kultūros centro, VšĮ Biržų rajono savivaldybės poliklinikos ir E. Kazlausko prekybos įmonės įmokos už komunalines paslaugas. Šios įmokos negali būti priskaitomos kaip įstaigos pajamos, o pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykles, gautos iš patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas (šildymą, elektros energiją, vandenį ir panašiai) turi būti naudojamos už šių asmenų suteiktas komunalines paslaugas sumokėti⁸.

Biudžeto projekte turi būti numatyta bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis, o biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių kitų subjektų vadovai yra atsakingi už teisingą programų ir jų sąmatų sudarymą, reikiamų asignavimų numatymą įsiskolinimams už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes padengti⁹. Neteisingai priskaitytos įstaigos pajamos neparodo tikros įstaigos bei Savivaldybės biudžeto vykdymo būklės.

1.3. Nustatyta, kad Mokyklos-daugiafunkcio centro buhalterinės apskaitos duomenys neatitinka 2018 m. gruodžio 31 d. pateiktoje Mokėtinų ir gautinų sumų atskaitos duomenų (sumos nurodytos eurai).

⁵ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais);

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 27 d. sprendimo Nr. T- 246 „Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“ 33 p.

⁸ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ 36 p.

⁹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 27 d. sprendimo Nr. T- 246 „Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“ 13 p.

Išlaidų pavadinimas	Mokėtinų sumos		
	likutis metų pradžioje mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos duomenimis	likutis metų pradžioje DK duomenimis	Neatitikimas (2-3)
1	2	3	4
Darbo užmokestis pinigais	3649	2701*	948
iš jų: gyventojų pajamų mokestis	226	-389	615
Socialinio draudimo įmokos	1360	1421	-61
Tiekėjams mokėtinos sumos už prekes ir paslaugas	1355	1686	-331
Iš viso	6364	5808	556

*iš jų: mokėtinas darbo užmokestis, balansinė sąskaita 6921001 – 2362,45 Eur, mokėtinos socialinio draudimo įmokos 9 proc. (darbuotojų lėšomis), balansinė sąskaita 6922002 – -(minus) 632,39 Eur; mokėtinos socialinio draudimo įmokos 9 proc. (darbuotojų lėšomis), balansinė sąskaita 6922006 – 970,62 Eur.

Metų pabaigoje įstaiga turėjo tik tiekėjams mokėtinų sumų (DK duomenimis – 1062 Eur), tačiau 2018 m. gruodžio 31 d. Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje nurodyta 865 Eur. Neatitikimas 197 Eur.

1.4. 2018 m. gruodžio 31 d. biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas iš dalies atitinka finansų ministro patvirtintų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių reikalavimus¹⁰. Įstaigos biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte pateikta neišsami informacija apie asignavimų plano ir jų panaudojimo pokyčių, lyginant su praėjusiais biudžetiniais metais, suvestinė pagal programas ir finansavimo šaltinius, nurodant daugiausiai padidėjusių (sumažėjusių) asignavimų sumas, priežastis ir paskirtį.

2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų

Mokyklos-daugiafunkcio centro metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Būhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu Mokykla-daugiafunkcis centras rengia žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinį.

Mokyklos-daugiafunkcio centro apskaitai naudojamas sąskaitų planas yra pakankamai išsamus ir parengtas pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.

2.1. Patikrinus įstaigos darbo užmokesčio ir su juo susijusių išmokų pagal atskirus mėnesius sąnaudų analizę, nustatyta, kad pagal atlyginimų žiniaraščių duomenis priskaičiuoto darbo užmokesčio bei socialinio draudimo sąnaudos neatitinka Didžiosios knygos (toliau – DK) duomenų.

Nustatyta, kad per 2018 m. Darbo užmokesčio sąnaudų neatitikimas 926,87 Eur, o socialinio draudimo – 20,73 Eur.

Nustatyta, kad priskaitant sąnaudas per 2018 m. neatskirtos 525,79 Eur sąnaudos ligos pašalpai iš darbdavio lėšų už 2 pirmas darbo dienas nuo darbo užmokesčio sąnaudų. Priskaitant socialinio draudimo sąnaudas už gruodžio mėnesį (4657,66 Eur), šios sąnaudos neteisingai priskirtos prie ligos pašalpų sąnaudų. Sąskaitų plane turi būti nustatyta tokia sąskaitų ir jų detalizavimo požymių struktūra, kad būtų gaunama finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniams ir kitoms ataskaitoms, kurios rengiamos naudojantis apskaitos registrais, parengti reikalinga informacija <...>¹¹.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ 5 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 8 p. (su vėlesniais pakeitimais).

Pagrindinės veiklos darbo užmokesčio sąnaudos pagal pobūdį paprastai skirstomos į šias grupes:

- darbo užmokesčio sąnaudos;
- ligos pašalpų sąnaudos.

Norime atkreipti dėmesį, kad toks sąnaudų skirstymas nenumatytas įmonės sąnaudų apskaitos tvarkos apraše¹², taip pat minėtame apraše yra nuostatų, prieštaraujančių dabartiniam teisiniam reglamentavimui, todėl minėtas tvarkos aprašas yra keistinas.

2.2. Nustatyti neatitikimai buhalterinėje apskaitoje 2411108 balansinėje sąskaitoje „Pinigai Lietuvos bankų sąskaitose (kitų šaltinių lėšos)“ pagal banko išrašo duomenis:

	Likutis 2018 m. pradžia	Išlaidos	Įplaukos	Likutis 2018 m. pabaigai
Banko išrašo duomenys	373,26	9118,11	9082,58	337,73
DK 2411108 balansinės sąskaitos duomenys	0	8493,55	8155,82	337,73
Skirtumas	373,26	624,56	926,76	0

Buhalterinėje apskaitoje užregistruotos tik su nemokamu maitinimu susijusios operacijos, visos kitos operacijos nebuvo atliekamos: PVM sąskaitų-faktūrų apmokėjimas, operacijos tarp banko sąskaitų, banko mokesčių nuskaitymai, tai prieštarauja viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto nuostatoms, kurios nurodo, kad sąnaudos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos¹³ bei įstaigos sąnaudų apskaitos tvarkai, kurioje nustatyta, kad sąnaudos ir mokėtinos sumos yra registruojamos tą mėnesį, kurį gaunamos sąskaitos faktūros, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną po to, kai sąskaitas patvirtino atsakingi tarnautojai ir darbuotojai¹⁴. Nustatyta, kad PVM sąskaitos-faktūros, apmokėtos iš minėtos banko sąskaitos, buhalterinėje apskaitoje užregistruotos nebuvo. Tai prieštarauja Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatoms, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais <...>. Apskaitos dokumentai surašomi ūkinės operacijos ir ūkinio įvykio metu arba jiems pasibaigus ar įvykus¹⁵.

2.3. Mokyklos-daugiafunkcio centro apskaitoje nustatyti neatitikimai tarp apskaičiuotų darbo užmokesčio apskaičiavimo žiniaraščių ir teikiamų paraiškų finansavimui iš Savivaldybės biudžeto. Patikrinimo duomenis pateikiame už 2018 m. sausio ir vasario mėn.

Per 2018 m. sausio mėn.

Priskaičiuota pagal darbo užmokesčio žiniaraščius	Avansas		GPM		Darbuotojo SODRA		Darbdavio SODRA		Išmokėta atlyginimo	
	K	B	K	B	K	B	K	B	K	B
Nr. nėra	187,13	234,86	60,53	65,77	40,89	44,43	138,47	150,47	165,76	148,61
ISM-NR034		1228		97,95		361,5		1183		2226,81
Nr. nėra	2947		886,94		787,54		2545,63		3746,74	
Iš viso (A eilutė)	3134,13	1462,86	947,47	163,72	828,43	405,93	2684,1	1333,47	3912,5	2375,42
Pateiktos paraiškos biudžetui	K	B	K	B	K	B	K	B	K	B
sausio 18 d.	3122	1417								
vasario 1 d.									3849,14	2368,56
vasario 13 d.			962,73	170,59	829,03	405,92	2686,24	1334,07		
Iš viso (B eilutė)	3122	1417	962,73	170,59	829,03	405,92	2686,24	1334,07	3849,14	2368,56
Neatitikimas (A-B)	12,13	45,86	-15,26	-6,87	-0,6	0,01	-2,14	-0,6	63,36	6,86

¹² Patvirtintas Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2012 m. kovo 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-110.

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“ 4 p. (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴ Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos sąnaudų tvarkos aprašo 6 p., patvirtintas Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2012 m. kovo 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-110.

¹⁵ Lietuvos respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. 1 p.

Per 2018 m. vasario mėn.

Priskaičiuota pagal darbo užmokesčio žiniaraščius	Avansas		GPM		Darbuotojo SODRA		Darbdavio SODRA		Išmokėta atlyginimo	
	K	B	K	B	K	B	K	B	K	B
Nr. nėra	140	146	11,46	12,42	19,29	20,79	65,32	70,4	65,8	77,03
Nr. nėra		1500		81,16		374,07		1231,85		2139,4
Nr. nėra	2889		849,12		764,73		2478,23		3627,89	
Iš viso (A eilutė)	3029	1646	860,58	93,58	784,02	394,86	2543,55	1302,25	3693,69	2216,43
Pateiktos paraiškos biudžetui	K	B	K	B	K	B	K	B	K	B
vasario 19	3029	1646								
kovo 2									3677,87	2210,54
kovo 13			874,8	98,86	785,62	780,01	2543,55	1512,78		
Iš viso (B eilutė)	3029	4675	874,8	98,86	785,62	780,01	2543,55	1512,78	3677,87	2210,54
Neatitikimas (A-B)	0	0	-14,22	-5,28	-1,6	-385,15	0	-210,53	15,82	5,89

Taip pat nustatyta, kad įstaiga yra pasiprašiusi 2018 m. kovo 13 d. paraiška Nr. 3200000382 savivaldybės biudžeto lėšų darbuotojų socialiniam draudimui apmokėti (9 proc.) 780,01 Eur, tačiau Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Biržų skyriui pervesta 384,54 Eur mažiau. Būhalterinių pažymų apie klaidų taisymus ir atliktus koreguojančius įrašus nėra. *Tai prieštarauja Būhalterinės apskaitos įstatymo nuostatomis, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais ir (arba) surašant būhalterinę pažymą. Būhalterinę pažymą pasirašo asmenys, turintys teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus*¹⁶.

2.4. Audito metu nustatyta, kad kai kuriose balansinėse sąskaitose sumaišyti finansavimo šaltiniai, t.y. sumos nesusidengia, todėl sąskaitose vieni likučiai pertekliniai, kituose yra nepriemokos. Kaip pavyzdį pateikiame balansinės sąskaitos 6910001 likučius.

Sąskaita	Pavadinimas	Likutis periodo pradžioje		Debetas	Kreditas	Likutis periodo pabaigoje	
		Debetas	Kreditas			Debetas	Kreditas
*Finansavimo šaltinis							
6910001	Tiekėjams mokėtinos sumos						
4-IZDAS-DELEGUOTA	Valstybės biudžeto lėšos	713,52		8145,82	8859,34	0	
4-SMIM	Valstybės biudžeto lėšos	-1330,08		3005	1789,08	-114,16	
	Švietimo ir mokslo ministerija						
5-PASKOLA KOMP	Kompensuotos paskolos lėšos	1301,85			1301,85	0	
5-SB	Savivaldybės biudžeto lėšos	-4388,84		38023,18	34498,51	-864,17	
6-KT	Kiti finansavimo šaltiniai	6		10	16	0	
7	nėra finansavimo šaltinio	1629,81		4063,33	5776,67	-83,53	
7-LIK	nėra finansavimo šaltinio	0		453,75	453,75	0	
	(iš likučio)						
N	be šaltinio	381,29			381,29	0	
Viso pagal :	6910001	-1686,45		53701,08	53076,49	-1061,86	

¹⁶⁾ Lietuvos Respublikos būhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. 2 p.

Mokykloje-daugiafunkciame centre nepakankama vidaus kontrolė, kad užtikrintų veiklos teisėtumo bei patikimumo finansų valdymo principus: skaidrumą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą. Mokyklos-daugiafunkcio centro buhalterinėje apskaitoje nuolat daromos klaidos, neužtikrinama apskaitos kontrolė, apskaita netiksli ir neparodo tikrų įstaigos rezultatų.

2.5. Išanalizavus Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą nustatyta, kad jame neatskleisti visi privalomi atskleisti dalykai. Mokyklos – daugiafunkcio centro finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte nepateikta informacija, kurią pagal 12-ojo VSAFAS nuostatas, aiškinamajame rašte viešojo sektoriaus subjektas privalo pateikti apie savivaldybės patikėjimo teise valdomo ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pasikeitimą.

3. Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

3.1. Dėl įstaigos valdymo

3.1.1. Mokyklos-daugiafunkcio centro valdymo struktūra, patvirtinta direktoriaus 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-108, neatitinka su įstaigos direktoriaus įsakymu¹⁷ patvirtintu pareigybių sąrašu. Mokyklos-daugiafunkcio centro valdymo struktūroje nurodytas karjeros ugdymo koordinatorius, kurio pareigybė nenumatyta pareigybių sąrašė.

3.1.2. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁸ Mokyklai-daugiafunkciam centrui patvirtinta 22,91 etatų skaičius. Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu¹⁹, remiantis minėtu Savivaldybės tarybos sprendimu, patvirtintas pareigybių ir etatų sąrašas 22,91 pareigybėms. Audito metu nustatyta, kad ne visi etatai yra užimti:

Eil. Nr.	Pareigybė	Patvirtinta direktoriaus įsakymu	Faktiškai dirba	Neužimta etato
1.	Mokytoja (chemija)	0,3	0,2	0,1
2.	Priešmokyklinio ugdymo pedagogė	1,5	1,24	0,26
3.	Dorinio ugdymo	0,3 ir 0,21	0,21 ir 0,2	0,1
4.	Muzika	0,25	0,17	0,08
5.	Dailė ir technologijos	0,55	0,45	0,1
6.	Matematika ir informacinės technologijos	0,81	0,71	0,1
7.	Istorija	0,49	0,39	0,1
8.	Anglų	0,66	0,56	0,1
9.	Lietuvių kalba	0,83	0,73	0,1
10.	Bibliotekininkė	0,5	0,25	0,25
11.	Energetikas	0,5		0,5
	Iš viso	6,9	5,11	1,79

¹⁷ Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 m. lapkričio 20 d. įsakymas Nr. K-41 „Dėl didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“.

¹⁸ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 8 d. sprendimas Nr. T-228 „Dėl Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“.

¹⁹ Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 m. lapkričio 20 d. įsakymas Nr. K-41 „Dėl didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“.

3.2. Dėl darbuotojų darbo užmokesčio

3.2.1. Biržų rajono savivaldybės mero potvarkiu²⁰ įstaigos vadovui pakeista nuo 2018 m. sausio 1 d. neterminuota darbo sutartis Nr. D-479, sudaryta 2012 m. sausio 5 d., į terminuotą darbo sutartį (darbo sutarties terminas – iki tol, kol bus įvykdytas viešas konkursas į Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos direktoriaus pareigas, bet ne ilgiau iki 2022 m. sausio 1 d.). Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo įstatymu²¹ patvirtintas draudėjų bendrasis pensijų, ligos, motinystės, nedarbo socialinio draudimo įmokų 27,3 procento dydžio tarifas ir jo dydžiai atskiroms socialinio draudimo rūšims:

- 1) pensijų socialiniam draudimui – 22,3 procento;
- 2) ligos socialiniam draudimui – 1,4 procento;
- 3) motinystės socialiniam draudimui – 2,2 procento;
- 4) nedarbo socialiniam draudimui – 1,4 procento (terminuotoms darbo sutartims – 2,8 procento).

Patvirtintas apdraustųjų pensijų socialinio draudimo įmokos 3 procentų dydžio tarifas.

Patvirtintos keturios nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupės ir šioms grupėms priskirtų draudėjų mokamos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifai (I grupė – 0,18 procento). Pagal Sodros pateiktą lentelę darbuotojams, kurie dirba pagal terminuotas arba sezonines darbo sutartis turi būti skaičiuojamas 31,88 proc. valstybinio socialinio draudimo, o darbuotojams, dirbantiems pagal neterminuotas darbo sutartis skaičiuojamas 30,48 proc. Mokykloje – daugiafunkciame centre už 2018 metus įstaigos vadovui, bei darbuotojams dirbantiems pagal terminuotas ir **sezonines** darbo sutartis, neteisingai buvo priskaičiuotas valstybinis socialinis draudimas, taip pat neteisingai buvo pervedamos įmokos į valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą.

Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 17 str. 2 d. numatytos draudėjų pareigos, kad draudėjai privalo teisingai ir laiku apskaičiuoti bei mokėti socialinio draudimo įmokas pagal tarifus ir terminus, nustatytus šiame ir kituose įstatymuose.

3.2.2. 2018 m. spalio 8 d. sudaryta terminuota sezoninio kūriko darbo sutartis Nr. 221. Už šį darbuotoją mokamas padidintas „Sodros“ tarifas, t.y. 31,88 proc. Terminuotoms sutartims, kitoms, nei nurodytos Lietuvos Respublikos darbo kodekso 66 str. 1 d. 2 punkte, taikomi mažesni tarifai. Pavyzdžiui, anot „Sodros“, padidinti tarifai **netaikomi** terminuotoms laikinojo darbo, pameistrystės, projektinio darbo, darbo vietos dalijimosi, darbo keliems darbdaviams ir sezoninio darbo sutartims.

3.2.3. Mokyklos-daugiafunkcio centro mokytojų darbo užmokestis skaičiuojamas pagal mokytojų ir kitų darbuotojų tarifikaciją²². Audito metu nustatyta, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. pasikeitus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui nebuvo peržiūrėti mokytojų atlyginimo koeficientai, todėl kai kuriems mokytojams netinkamai paskaičiuotas jiems priklausantis darbo užmokestis.

3.2.4. Mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojai išleidžiami kasmetinių atostogų pagal patvirtintą 2018 metų darbuotojų kasmetinių atostogų grafiką²³. Audito metu nustatyta, kad mokytojams, kurių atostogos tęsiasi nuo birželio iki rugpjūčio mėnesio, skaičiuojami atostoginiai kiekvienam mėnesiui atskirai. Tai neatitinka Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų, kuriame nurodoma, kad apskaičiuojant darbuotojo vidutinį darbo užmokestį už kasmetines atostogas, laikomasi skaičiuojamasis laikotarpis yra 3 paskutiniai kalendoriniai mėnesiai, einantys prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis. Darbuotojo vidutinis darbo užmokestis apskaičiuojamas iš skaičiuojamojo laikotarpio užmokesčio, apskaičiuoto už atliktą darbą ar dirbtą

²⁰ Biržų rajono savivaldybės mero 2017 m. gruodžio 29 d. potvarkis Nr. MP-56 „Dėl Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos direktorės Deimantės Žalinkevičienės darbo santykių“.

²¹ Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo 2017 m. gruodžio 12 d. įstatymas Nr. XIII-869.

²² Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2018 m. sausio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr. K-5 „Dėl mokytojų ir kitų darbuotojų tarifikacijos tvirtinimo“.

²³ Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2018 m. balandžio 30 d. direktoriaus įsakymas Nr. A-6 „Dėl darbuotojų 2018 metų kasmetinių atostogų grafiko“.

laiką (jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip), įskaitant visas darbo apmokėjimo rūšis, nurodytas Aprašo 3.1–3.4 papunkčiuose, ir mėnesines premijas, mokamas už mėnesio darbo rezultatus²⁴.

Nesilaikant Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų, Mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojams kai kuriais mėnesiais neteisingai buvo skaičiuojamas vidutinis darbo dienos užmokestis skaičiuojant kasmetines atostogas bei nedarbo socialinio draudimo išmokas, darbdavio mokamas už 2 pirmąsias ligos dienas (vidutiniui darbo užmokesčiui paskaičiuoti buvo imamas tik vienas arba du paskutiniai kalendoriniai mėnesiai).

3.2.5. Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu²⁵ su darbuotoja nuo 2018 m. spalio 3 d. nutraukta darbo sutartis, išmokant kompensaciją už nepanaudotas atostogas bei dviejų mėnesių vidutinio darbo dydžio kompensaciją. Pagal 2018 m. spalio 3 d. bankinį pavedimą Nr. 12411 darbuotojui išmokėta 439,14 Eur suma, mokėjimo paskirtyje nurodyta, kad tai atlyginimas už 10 mėn. ir atsiskaitymas. Įstaigoje, pagrindžiančių buhalterinių dokumentų už priskaitytą 2018 m. spalio mėn. atlyginimą bei kompensaciją nėra. Pagal darbo užmokesčio priskaitymo išmokėjimo žiniaraščius priskaityta tik už kompensaciją už nepanaudotas atostogas 1,38 Eur. Audito metu nustatyta, kad darbuotojui privalėjo būti priskaityta:

darbo užmokestis už spalio mėn. (viena darbo diena) – 37,93 Eur;

2 mėnesių vidutinio darbo dydžio kompensacija – 531,48 Eur;

kompensacija už nepanaudotas atostogas (3,67 d.d.) – 46,66 Eur;

iš viso – **616,07 Eur.**

2018 m. spalio 5 d. pavedimu Nr. 12428 minėtai darbuotojai sumokėtas darbo užmokestis už rugsėjo mėn. Lietuvos Aukščiausias Teismas yra išaiškinęs, kad „darbuotoją atleidžiant iš darbo, visos jam priklausančios darbo užmokesčio sumos išmokamos ne vėliau kaip atleidimo iš darbo dieną, kai darbuotojas dirba iki atleidimo iš darbo dienos. Darbdavys privalo visiškai atsiskaityti su atleidžiamu iš darbo darbuotoju jo atleidimo dieną, jeigu įstatymais ar darbdavio ir darbuotojo susitarimu nenustatyta kitaip (Lietuvos respublikos darbo kodekso 146 straipsnio 2 dalis).

3.2.6. Nustatyta, kad kai kuriems darbuotojams neteisingai priskaičiuotas darbo užmokestis, t.y. Mokyklos-daugiafunkcio centro mokytojų darbo užmokestis, nustatytas ir patvirtintas mokytojų ir kitų darbuotojų tarifikacijoje neatitinka darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščiuose priskaitytų sumų. Pavyzdys (2018 m. vasario mėn. duomenimis):

Darbuotojo vardas, pavardė	Mokytojų ir kitų darbuotojų užmokestis, tarifikacijoje	Darbo užmokesčio ir išmokėjimo žiniaraščio duomenimis	Skirtumas
Įstaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	148,25	124,84	-23,41
Įstaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	507,01	484,20	-22,81
Įstaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	775,57	751,86	-23,71
Įstaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	803,87	791,22	-12,65

3.2.7. Remiantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 148 str. 1 d. darbdavys ne rečiau kaip kartą per mėnesį raštu ar elektroniniu būdu privalo darbuotojui pateikti informaciją apie jam

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ patvirtinto „Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo“ 5.1 p.

²⁵ Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2018 m. spalio 1 d. direktoriaus įsakymas Nr. K-38.

apskaičiuotas, išmokėtas ir išskaičiuotas sumas ir apie dirbto darbo laiko trukmę, atskirai nurodydamas viršvalandinių darbų trukmę.

Audito metu nustatyta, kad Mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojams teikiami atsiskaitymo lapeliai neatitinka nustatytų Lietuvos Respublikos Darbo kodekso reikalavimų. Tai yra nėra įrašomos darbo dienos, atostogų dienos, darbo ir atostogų valandos, koks taikomas darbuotojui neapmokestinamasis pajamų dydis. Be to, kai kuriais atvejais, darbuotojams teikiama klaidinga informacija apie jiems priskaičiuotus atlyginimus.

Pateikiame vieno darbuotojo pavyzdį už priskaičiuotą atlyginimą birželio mėnesį.

Duomenys pagal 2018 m. birželio mėn. skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraštį.

Darbuotojas	Priskaičiuota			Išskaičiuota			Išmokėta
	Pareiginis atlyginimas	Kiti priskaitymai	Iš viso	Avansas	Pajamų mokestis	SODRA	
Įstaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	634,07	12,76 ir 200,55	847,38	241,0	103,66	76,26	426,46

Duomenys pagal 2018 m. birželio mėn. darbuotojo atsiskaitymo lapelį.

Darbuotojas	Priskaičiuota			Išskaičiuota			Išmokėta
	Pareiginis atlyginimas	Kiti priskaitymai	Iš viso	Avansas	Pajamų mokestis	SODRA	
Įstaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	634,07	213,31	847,38	423,50	105,16	76,26	242,46
Skirtumas tarp skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščio ir atsiskaitymo lapelio	0	0	0	182,50	1,5	0	184,0

Tuo tarpu minėtam darbuotojui pagal banko dokumentus darbuotojui išmokėta už birželio mėnesį:

2018-06-20, bankinis pavedimas Nr. 12226-4, 241,0 Eur (avansas);

2018-06-22, bankinis pavedimas Nr. 12255, 1315,13 Eur (pavedimo pastaboje nurodyta atostoginiai už 6, 7 ir 8 mėn);

2018-07-05, bankinis pavedimas Nr. 12283, 242,46 Eur (pavedimo pastaboje nurodyta atlyginimas už 6 mėn.).

Iš viso pagal banko dokumentus pervesta – 1798,59 Eur. Skirtumas tarp banko pavedimų ir darbuotojo atsiskaitymo lapelio – 1132,63 Eur.

Atlikdami auditus savivaldybės įstaigose, konstatuojame, kad Savivaldybės administracija, siekdama sumažinti darbo sąnaudas, klaidų rizikas ir sukurti bendrą apskaitos sistemą, įsigijo ir nuo 2013 m. biudžetinėms įstaigoms įdiegė bendrą buhalterinės apskaitos programą „Labbis“ bei atlyginimų apskaitos programą „Bonus“. Nustatyta, kad buhalterinė apskaita ir atlyginimų apskaita nebavo pilnai tvarkoma su įsigytais programomis, o atsiskaitymo lapeliai buvo formuojami „Microsoft Office“ pagalba.

3.2.8. Audito metu nustatyta, kad didžajai daliai darbuotojų sausio-rugpjūčio mėnesiais neteisingai išmokėti atlyginimai, t.y. skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščiuose priskaityti mokėtini atlyginimai nesutampa su banko pavedimuose išmokėtomis sumomis.

Pavyzdys. Duomenys pateikti pagal sausio mėnesio atlyginimų priskaitymus.

Darbuotojo vardas, pavardė	Mokama alga (be avanso) žiniaraštį pagal	Išmokėta 2018-02-05 pagal bankinį pavedimą	Permoka(+)/nepriemoka(-)
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	428,03	426,53	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	374,50	373,0	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	345,37	343,87	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	333,41	331,91	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	314,37	285,77	-28,6
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	258,81	257,31	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	143,04	143,03	-0,01
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	131,10	119,07	-12,03
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	96,63	96,67	+0,04
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	81,38	71,24	-10,14
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	209,39	207,89	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	178,10	176,61	-1,49
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	310,52	309,02	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	224,52	223,02	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	222,0	220,5	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	209,40	207,90	-1,5
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	207,06	205,55	-1,51
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	183,64	182,15	-1,49
Ištaigai darbuotojo pavardė yra žinoma	136,32	136,33	+0,01
Iš viso			-70,22

Išvada. Pagal patikrinimo duomenis, už sausio mėnesį darbuotojams išmokėta 70,22 eurų mažesnis atlyginimas, nors skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščiai patvirtinti direktoriaus ir buhalterio parašais. Įstaigos finansų kontrolės taisyklių²⁶ 7.5 p. numatyta, kad „visi mokėjimai iš kasos privalo būti vykdomi pagal teisės aktus (kasos operacijų taisyklės), o iš banko sąskaitos

²⁶ Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2013 m. rugsėjo 2 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-118 „Dėl Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“ 7.5 p.

patvirtinti atitinkamais dokumentais, leidžiančius atlikti tokius mokėjimus“. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 150 straipsnyje nustatyta kokios ir kada gali būti daromos išskaitos iš darbuotojo darbo užmokesčio, tačiau pateisinančiųjų dokumentų, kodėl darbuotojams išmokėtas mažesnis atlyginimas nei priskaičiuotas – nėra.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 223 straipsnis numato atsakomybę už teisės aktų reikalaujamos buhalterinės apskaitos netvarkymą arba aplaidžiai tvarkomą teisės aktų reikalaujamą buhalterinę apskaitą.

3.2.9. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta, kad kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis negu Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga (toliau – MMA), draudėjas apdraustoją ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, apskaičiuoja nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio ir papildomai iš savo lėšų sumoka apdraustoją ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas nuo sumos, kurią sudaro skirtumas tarp ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos ir apdraustoją apskaičiuoto darbo užmokesčio²⁷. Papildomai apskaičiuotą iki MMA valstybinio socialinio draudimo (toliau – VSD) įmokų suma yra pateikiama sąraše „Apdraustieji asmenys, kuriems apskaičiuotos papildomos draudžiamosios pajamos ir VSD įmokos iki MMA“. Įstaigoje buhalterinių įrašų apie papildomai apskaičiuotą iki MMA VSD įmokų nėra.

4. Dėl ilgalaikio materialiojo turto apskaitos

Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė turi būti peržiūrimi ir, jei reikia, patikslinami kiekvienų finansinių metų pabaigoje, atsižvelgiant į pasikeitusias vidaus ir išorės aplinkybes. Viešojo sektoriaus subjektas turi pasitvirtinti kiekvieno ilgalaikio materialiojo turto vieneto naudingo tarnavimo laiką pagal Vyriausybės nustatytus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvus, ir, jei reikia, suderinti juos su kontroliuojančiu viešojo sektoriaus subjektu, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams patvirtinimo“²⁸.

4.1. Mokykla-daugiafunkcis centras turi patvirtinęs ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus, kurie yra suderinti su savivaldybės administracija²⁹. Peržiūrėjus 2018 metų ilgalaikio turto nusidėvėjimo žiniaraščius, nustatyta, kad nusidėvėjimas yra skaičiuojamas kas mėnesį, tačiau naudingo tarnavimo laikotarpis kai kuriais atvejais nesutinka su patvirtintais normatyvais.

Audito metu nustatyta, kad Mokykloje-daugiafunkciame centre tai pačiai turto grupei (balansinei sąskaitai) taikomi neteisingi ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai.

Pavyzdžiui. Ilgalaikio turto apskaitos korektelėse, balansinėje sąskaitoje 1205401 „Kitų mašinų ir įrenginių savikaina“ Katilui UT-50 (inventorinis Nr. 7000005606) nustatytas nusidėvėjimo normatyvas – 5 metai, vejos traktoriui (inventorinis Nr. 7000002016) – 15 metų, kuro transportavimo įrangai (inventorinis Nr. 7000005495) – 5 metai ir t.t. Tai neatitinka rekomenduojamų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų Biržų rajono savivaldybės viešojo administravimo subjektams,³⁰ pagal kurį šiai turto grupei nusidėvėjimo normatyvas – 10 metų.

Išvada. Neteisingai priskiriant ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus, neteisingai apskaitomos nusidėvėjimo sąnaudos, o apskaitomas ilgalaikis turtas nepatvirtina tikros ilgalaikio turto likutinės vertės.

²⁷ Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 str. 7 p.

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ 60 p.

²⁹ Biržų rajono savivaldybės administracijos 2010 m. kovo 29 d. raštas Nr. SN-439 „Dėl ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko suderinimo“.

³⁰ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 3 d. sprendimas Nr. T-69.

4.2. Mokykloje-daugiafunkciame centre kai kurie turto vienetai apskaitomi neteisingoje turto grupėje.

Pavyzdžiui. Vandens suminkštinimo filtras (inventorinis Nr. 7000005389) apskaitomas balansinėje sąskaitoje 1205401 „Kitų mašinų ir įrenginių savikaina“, tačiau atsižvelgus į turto rūšį, toks turtas turi būti apskaitomas balansinėje sąskaitoje 12094 „Kitas ilgalaikis materialus turtas“.

4.3. kai kuriems ilgalaikio turto vienetais ilgalaikio turto apskaitos kortelėse neteisingai nurodomi turto perdavimo į eksploatavimą data (inv. Nr. 7000001996) ir galutinio nusidėvėjimo data (inv. Nr. 7000001997; inv. Nr. 7000001994).

4.4. Ilgalaikio turto apskaitos kortelėje nurodyta, kad darželio pastatas (inv. Nr. 7000001994) perdavimo eksploatuoti data 1994 m. rugpjūčio 1 d., nusidėvėjimo norma metams – 75 m., 1 mėnesio nusidėvėjimo suma nuo įsigijimo vertės – 33,79 Eur. Tokiu atveju nusidėvėjimo suma šiam turtui 2018 m. gruodžio mėn. 31 d. turėtų būti 9866,68 Eur (292 mėn.*33,79 Eur), tačiau šiam turtui priskaičiuota 21848,86 Eur.

4.5. Mokyklos-daugiafunkcio centro ilgalaikio turto apskaitoje yra statinių, kurie nėra registruoti Nekilnojamojo turto registre: Darželio pastatas (inv. Nr. 7000001994); išvietė (inv. Nr. 7000001995); kuro sandėlis (inv. Nr. 7000004282). Ir atvirkščiai, nėra turto Mokyklos-daugiafunkcio centro ilgalaikio turto apskaitoje, kuris nurodytas Nekilnojamojo turto registre Pastatas-katilinė (unikalus daikto Nr. 4400-1857-3436).

Išvada. Valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose³¹, o Nekilnojamojo turto registre turi būti registruojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, statiniai, butai daugiabučiuose namuose, patalpos), jeigu jie Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo nustatyta tvarka yra suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris ir daiktinės teisės į nekilnojamąjį daiktą³².

Audito metu nustatyta, kad ne visas Mokyklos-daugiafunkcio centro patikėjimo teise valdomas savivaldybės turtas registruotas Nekilnojamojo turto registre, t.y. viešuosiuose registruose nurodytas ne faktinis turto naudotojas. Dėl šių priežasčių kai kuriais atvejais nebuvo galima tiksliai nustatyti turto priklausomybės (daiktinės teisės į turtą), o Nekilnojamojo turto registro duomenys neparodo tikros padėties.

4.6. Patikrinus Mokyklos-daugiafunkcio centro ilgalaikio turto suvestinę su Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimu per ataskaitinį laikotarpį, nustatyta, kad sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje bei likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje neatitinka 983,77 Eur (žr. lentelę).

	Likutis laikotarpio pradžioje	Įsigijimo vertės pajamos		Nusidėvėjimas periodo pradžioje	Periodo nusidėvėjimo suma	Likutinė vertė
		Įsigijimas	Perdavimas			
Ilgalaikio turto suvestinės duomenys	219975,03	36115,65		129814,32	47376,2	78900,16
Ataskaitos Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimu per ataskaitinį laikotarpį duomenys	219975,03	36116,0		128830,55	47376,55	79883,93
Neatitikimas		0,35		-983,77	0,35	983,77
Iš jų: 1202201 Negyvenamųjų pastatų įsigijimo savikaina				-1167,16		1167,16
1203201 Kitų statinių				10,09		-10,09

³¹ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 16 str. 4 d.

³² Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 str. ir 11 str.

įsigijimo savikaina						
1206001 Transporto priemonių įsigijimo savikaina		0,35		0,35	0,35	
1208301 Kitos biuro įrangos įsigijimo savikaina				173,31		-173,31

4.7. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas kas mėnesį, tačiau nesilaikant 20-ojo VSAFAS reikalavimų, neteisingai nurodyti finansavimo šaltiniai Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraštyje, todėl finansavimo sumų likučių 2018 m. gruodžio 31 d. patvirtinti negalime.

Pavyzdžiui. Mokyklos pastato, kurio inv. Nr. 1202201, iš savivaldybės biudžeto lėšų vertė – 68404,48 Eur. 2018 m. gruodžio 31 d. priskaičiuota nusidėvėjimo už 72965,02 Eur, todėl pastato likutinė vertė - -(minus) 4560,54 Eur.

5. Dėl strateginio plano

Mokyklos-daugiafunkcio centro 2016-2020 m. strateginis planas (toliau – Planas), patvirtintas 2016 m. vasario 25 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-32.

Mokyklos-daugiafunkcio centro 2016–2020 metų Planas parengtas vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės plėtros 2016–2020 metų strateginiu planu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 9 d. sprendimu Nr. T-234, Biržų rajono savivaldybės 2014–2016 metų strateginiu veiklos planu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 22 d. sprendimu T-314, Valstybine švietimo strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2013 metų gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745, šiam planui pritarta Biržų rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. V-34.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ 4.3.3. punkte nustatyta, kad „*strateginiai veiklos planai (3 metų), kuriuos tvirtina atitinkamas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas (toliau – asignavimų valdytojas).* Įstaigų strateginiai veiklos planai yra sudėtinė Savivaldybės strateginio veiklos plano dalis. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybė rengia trimečius strateginius veiklos planus, Mokykla-daugiafunkcis centras taip pat turėtų sudaryti ne penkiametį, o trimetį strateginį planą.

Pagal minėtą nutarimą, visi asignavimų valdytojai strateginių veiklos planų projektus rengia pagal strateginio veiklos plano formą, kuri pateikta Metodikos 4 priede.

Audito metu nustatyta, kad Mokyklos-daugiafunkcio centro 2016-2020 metų strateginis planas neatitinka Strateginio planavimo metodikos struktūros ir pagrindinių reikalavimų: nenurodyti asignavimai strateginiams tikslams ir programoms įgyvendinti, žmogiškieji ištekliai, valdymo išlaidos ir t.t.

6. Informacijos skelbimas įstaigos interneto svetainėje

Lietuvos Respublikos 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ 13 punkte nurodyti, kokie skyriai ir jų sritys privalo būti įstaigos interneto svetainėje. Audito metu nustatyta, kad įstaigos interneto svetainėje nėra suformuotos sritys „Administracinė informacija“, dalis informacijos nėra skelbiama, kaip numatyta minėto nutarimo 22 p., pavyzdžiui nėra įkeltų įstaigos nuostatų. Įstaigos interneto svetainės nėra informacijos apie asmens duomenų apsaugą.

7. Dėl inventorizacijos

7.1. Mokyklos-daugiafunkcio centro 2019 m. sausio 15 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-17, sudaryta inventorizacijos komisija bei nustatyta inventorizacijos atlikimo tvarka, kurioje nurodyta atlikti ilgalaikio turto metinę inventorizaciją 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis 2019 m. sausio 18 dieną, atsargų - 21-22 dienomis. Ne visuose inventorizavimo aprašuose-sutikrinimo žiniaraščiuose nurodytas komisijos sudarymo principas, t.y. nenurodytas direktoriaus įsakymas, ilgalaikio turto inventorizavimo aprašuose, sutikrinimo žiniaraščiuose inventorizacijos atlikimo laikas neatitinka

įsakyme nurodytų terminų; inventorizavimo aprašai, sutikrinimo žiniaraščiai direktoriaus patvirtinti anksčiau nei atlikta inventorizacija.

7.2. Inventorizacijos taisyklės nurodo, kad kai viena iš tarpusavio gautinų ir mokėtinų sumų derinimo šalių yra viešojo sektoriaus subjektas tarpusavio gautinų ir mokėtinų sumų suderinimas įforminamas suderinimo aktu³³. Jame nurodoma mokėtina arba gautina suma, jos atsiradimo priežastis ir data, nustatoma, ar prievolės nepasibaigusios. Suderinimo akto gavėjas, patvirtinęs akte nurodytą sumą arba nurodęs nesutapimo priežastis, vieną akto egzempliorių grąžina (išsiunčia) pateikėjui, o kitą pasilieka. Mokyklos-daugiafunkcio centro Inventorizacijos atlikimo tvarkoje³⁴ nėra numatyta, kad įstaiga privalo atlikti gautinų ir mokėtinų sumų inventorizaciją, suderinimo aktų duomenis sutikrinant su buhalterinėje apskaitoje užregistruotais gautinų ir mokėtinų sumų likučiais. Mokyklos-daugiafunkcio centro suderinimo aktai neparengti.

Mokyklos-daugiafunkcio centro Apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos aprašo³⁵ Gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų inventorizacijos dalyje nurodytos gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų inventorizacijos procedūros, kurios Mokykloje-daugiafunkciniame centre neatliekamos. Taip pat neatliekamos ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų inventorizacijos procedūros. Mokykloje-daugiafunkciniame centre neparengtas ir nepatvirtintas Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos viešojo sektoriaus subjektų tvarkos aprašas, kuriame jos privalo būti numatytos.

7.3. Atliekant metinę inventorizaciją, Inventorizavimo aprašai privalo būti sudaromi pagal šiuos požymius (aplinkybes):

1. turto buvimo vietą;
2. turto judėjimą inventorizacijos metu (per inventorizaciją gautą, išduotą turtą);
3. grupavimą į buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines);
4. sutartis (nuomos, panaudos, pasaugos, jungtinės veiklos (partnerystės) ir kt.), pagal kurias turtas nėra subjekto nuosavybė arba nėra subjekto valdomas patikėjimo teise, sudarymo faktą;
5. inventorizacijos metu nustatomus netinkamo (negalimo) naudoti turto buvimo faktus³⁶.

Mokyklos-daugiafunkcio centro turto inventorizacijos aprašai į buhalterines sąskaitas nesugrupuoti, nesudaryti atskiri inventorizavimo aprašai dėl gauto/perduoto turto pagal nuomos, panaudos sutartis.

8. Dėl paramos lėšų naudojimo

Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšų naudojimo tvarka nustatyta Mokyklos-daugiafunkcio centro gautos paramos skirstymo tvarkos aprašu³⁷. Mokyklos taryba 2017 m. birželio 22 d. posėdžio protokolu Nr. 1 nutarė paramos lėšas skirti mokyklos projektams, šventėms, konkursams, renginiams organizuoti, edukacinių erdvių atnaujinimui. Tai neatitinka Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšų naudojimo tvarkos 27-28 p., kuriuose nustatyta, kad „Mokyklos taryba priima sprendimą, kokiai programai ir priemonei įgyvendinti skiriama parama ir nurodoma konkreti suma. Nepanaudotos paramos lėšos paskirstomos kartu su kitais finansiniais metais gauta parama <...>“. Audito metu nustatyta, kad paramos lėšos naudojamos paslaugoms ir prekėms apmokėti.

³³ Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ 47 p.

³⁴ Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2016 m. kovo 15 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-42 „Dėl Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos turto inventorizacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³⁵ Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2012 m. kovo 6 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-110.

³⁶ Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ 17 p.

³⁷ Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos 2017 m. kovo 8 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-38 „Dėl Biržų rajono Kratiškių pagrindinės mokyklos gautos paramos skirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Apie audito metu nustatytus dalykus, susijusius su darbo užmokesčio apskaita, Mokyklos-daugiafunkcio centro vadovybę informavome raštu³⁸ su prašymu paaiškinti neatitikimų priežastis. Mokykla-daugiafunkcis centras raštu³⁹ pateikė paaiškinimus, tačiau įrodančių dokumentų apie klaidas ir jų taisymus nepateikė. Neatitikimus, susijusius su darbo užmokesčio apskaita, įstaiga įsipareigojo ištaisyti iki š.m. gruodžio 31 d.

Įstaiga pastabų dėl ataskaitos projekto nepateikė.

³⁸ Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 m. birželio 5 d. raštas Nr. K4-53 „Dėl nustatytų neatitikimų“.

³⁹ Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro 2019 m. birželio 10 d. raštas Nr. S-149 „Dėl nustatytų neatitikimų pašalinimo“.

REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami šioje ataskaitoje išdėstytus dalykus ir audito metu teiktus pastebėjimus siūlome:

Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriui:

1. Biudžeto asignavimus išskirti pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją (ataskaitos 1.1. p.);
2. Įstaigos pajamomis prisiskaityti tik pajamas, gautas vykdant Biudžetinių įstaigų nuostatuose nustatytą veiklą, ir pajamas iš veiklos, kurios pagal nuostatus nepriskiriamos prie pagrindinės veiklos, o pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės gautos iš patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas (šildymą, elektros energiją, vandenį ir panašiai) naudoti tik už šių asmenų suteiktas komunalines paslaugas sumokėti (ataskaitos 1.2. p.);
3. Užtikrinti, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai būtų pagrįsti apskaitos dokumentais, kaip numatyta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme (ataskaitos 1.3 2.1, 2.2, 2.3 p.);
4. Perskaičiuoti finansavimo sumų likučius pagal 20-ojo VSAFAS reikalavimus (2.4 ir 4.7 p.);
5. Peržiūrėti ir nustatyti Mokyklos-daugiafunkcio centro valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašą, tokį, kuris atitiktų įstaigos poreikį (ataskaitos 3.1.1. ir 3.1.2 p.);
6. Biudžeto vykdymo aiškinamąjį raštą ir Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą rengti teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 1.4 ir 2.5 p.);
7. Ilgalaikio turto apskaitą tvarkyti vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto nuostatomis bei pagal patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus (ataskaitos 4.1, 4.2, 4.3, 4.4. ir 4.6 p.);
8. Sutvarkyti ilgalaikio turto teisinę registraciją (ataskaitos 4.5 p.);
9. Rengiant Mokyklos-daugiafunkcio centro strateginį planą, vadovautis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (5 p.);
10. Peržiūrėti ir įkelti į įstaigos internetinę svetainę informaciją, kuri nustatyta pateikti Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms apraše (6 p.);
11. Atliekant metinę inventorizaciją, vadovautis Mokyklos-daugiafunkcio centro Inventorizacijos atlikimo tvarkos ir Inventorizacijos taisyklių nuostatomis (7 p.);
12. Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšas naudoti vadovaujantis Mokyklos-daugiafunkcio centro gautos paramos skirstymo tvarkos aprašu (8 d.);
13. Peržiūrėti ir patvirtinti tvarkas, reikalingas įstaigos veiklai vykdyti (ataskaitos 2.1 ir 7.2 p.).

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – Biržų rajono Kratiškių mokyklai-daugiafunkciam centrui, antras – Biržų rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai. Audito ataskaitos kopijos teikiamos – Biržų rajono savivaldybės Merui, Biržų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Biržų rajono savivaldybės administracijai.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS**Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriui**

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
1.	Biudžeto asignavimus išskirti pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją (ataskaitos 1.1. p.)	Biudžeto asignavimus išskirti pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją	2019-08-31	Buhalterė
2.	Įstaigos pajamomis prisiskaityti tik pajamas, gautas vykdant Biudžetinių įstaigų nuostatuose nustatytą veiklą, ir pajamas iš veiklos, kuri pagal nuostatus nepriskirta prie pagrindinės veiklos, o pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės gautos iš patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas (šildymą, elektros energiją, vandenį ir panašiai) naudoti tik už šių asmenų suteiktas komunalines paslaugas sumokėti (ataskaitos 1.2. p)	Pateikiamos buhalterinės pažymos savivaldybės biudžeto skyriui dėl įstaigos pajamų. Įmokos gautos iš patalpų nuomininkų skiriamos tik komunalinėms paslaugoms sumokėti.	2019-08-31	Buhalterė
3.	Užtikrinti, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai būtų pagrįsti apskaitos dokumentais, kaip numatyta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme (ataskaitos 1.3 2.1, 2.2, 2.3 p.)	Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagrįsti apskaitos dokumentais, kaip numatyta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme.	2019-12-31	Buhalterė

4.	Perskaičiuoti finansavimo sumų likučius pagal 20-ojo VSAFAS reikalavimus (2.4 ir 4.7 p.);	Perskaičiuoti finansavimo sumų likučius pagal 20-ojo VSAFAS reikalavimus.	2019-12-31	Buhalterė
5.	Peržiūrėti ir nustatyti Mokyklos-daugiafunkcio centro valdymo struktūra ir pareigybių sąrašą, tokį, kuris atitiktų įstaigos poreikį (ataskaitos 3.1.1. ir 3.1.2 p.)	Direktorius 2019 m. birželio 17 d. įsakymas Nr.V-51 patvirtinta valdymo struktūra (3.1.1.). Naujai patvirtintas pareigybių sąrašas (3.1.2.)	[vykdyta] 2019-09-01	Direktorė
6.	Biudžeto vykdymo aiškinamąjį raštą ir Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą rengti teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 1.4 ir 2.5 p.)	Biudžeto vykdymo aiškinamąjį raštą ir Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą rengti teisės aktų nustatyta tvarka	2019-12-31	Buhalterė
7.	Ilgalaikio turto apskaitą tvarkyti vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto nuostatomis bei pagal patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus (ataskaitos 4.1, 4.2, 4.3, 4.4. ir 4.6 p.)	Ilgalaikio turto apskaitą sutvarkyti vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto nuostatomis bei pagal patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus.	2019-12-31	Buhalterė
8.	Sutvarkyti ilgalaikio turto teisinę registraciją (ataskaitos 4.5 p.)	Sutvarkyti ilgalaikio turto teisinę registraciją.	2019-07-17	Ūkio skyriaus vedėja
9.	Rengiant Mokyklos-daugiafunkcio centro strateginį planą, vadovautis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (5 p.)	Parengti Mokyklos-daugiafunkcio centro strateginį planą (3 metams)	2020-12-31	Direktorė
10.	Peržiūrėti ir įkelti į įstaigos internetinę svetainę	Įstaigos interneto svetainės struktūra	2019-09-31	Direktorė

	informaciją, kuri nustatyta pateikti Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms apraše (6 p.)	sutvarkyta remiantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašu.		
11.	Atliekant metinę inventurizaciją, vadovautis Mokyklos-daugiafunkcio centro Inventurizacijos atlikimo tvarkos ir Inventurizacijos taisyklių nuostatomis (7 p.)	Atliekant metinę inventurizaciją, vadovautis Mokyklos-daugiafunkcio centro Inventurizacijos atlikimo tvarkos ir Inventurizacijos taisyklių nuostatomis.	2019-12-31	Direktorė
12.	Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšas naudoti vadovaujantis Mokyklos-daugiafunkcio centro gautos paramos skirstymo tvarkos aprašu (8 d.)	Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšas naudoti vadovaujantis Mokyklos-daugiafunkcio centro gautos paramos skirstymo tvarkos aprašu.	Vykdoma	Direktorė, buhalterė
13.	Peržiūrėti ir patvirtinti tvarkas, reikalingas įstaigos veiklai vykdyti (ataskaitos 2.1 ir 7.2 p.)	Parengti ir patvirtinti naujas įstaigos: sąnaudų apskaitos; inventurizacijos atlikimo; ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos viešojo sektoriaus subjektų tvarkos aprašus.	2019-10-31	Direktorė

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;
 3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.